

Ievēribai!

- ▶ Nosakot apdrošināšanas stāžu par darbu ārpus Latvijas un tam pielīdzinātajiem periodiem, piemēro ES regulas un starptautisko līgumu nosacījumus.
- ▶ Piešķirot vai pārrēķinot pensiju, neņem vērā apdrošināšanas periodus, kas ņemti vērā, piešķirot citas valsts pensiju.

Lietderīgi zināt:

- 1 Ja **vārds vai uzvārds pasē un citos dokumentos nesakrīt**, jāapliecina ar dokumentiem vārda vai uzvārda maiņa, vai jāpierāda dokumentu piederība tiesas ceļā.
- 2 **Bojātie dokumenti** jāatjauno, pieprasot izziņas no darba devēja par darbu līdz 1990.gada 31.decembrim vai arhīva.
- 3 Ja jāpierāda **darbs kaitīgos un smagos darba apstākļos** vai sevišķi kaitīgos un sevišķi smagos darba apstākļos, savlaicīgi jāpieprasa darba devēja izziņa, kamēr vēl darba devējs ir atrodams.
- 4 Ja **ieraksti darba grāmatiņā ir nepilnīgi vai kļūdaini**, nepieciešams papildu dokuments (arhīva izziņa).
- 5 **Ārzemēs izdotiem dokumentiem** var būt nepieciešama legalizācija, lai tos varētu izmantot Latvijā.
- 6 **Pazudušos dokumentus** iespējams atjaunot, pieprasot izziņas arhīvos.
- 7 Dokumentiem **par dienestu PSRS armijā** no Krievijas Federācijas arhīviem atbildes sniegšanas termiņš var būt ilgāks par vienu gadu.
- 8 Ja pēc darba grāmatiņas ierakstiem nevar priest par to, **kurā valstī atradās uzņēmums**, tad vajadzīgs papildu dokuments.
- 9 Var būt nepieciešami **dokumentu tulkojumi** no svešvalodām.
- 10 Atsevišķu **faktu pierādīšana iespējama tikai tiesas ceļā** (piemēram, veca cilvēka kopšana), vēršoties tiesā ar lūgumu konstatēt juridisku faktu.

Kā uzzināt par VSAA reģistrēto apdrošināšanas stāžu

Informāciju var iegūt, izmantojot e-pakalpojumu „**Informācija par reģistrēto darba stāžu (līdz 1996. gadam)**” portālā www.latvija.lv vai vēršoties personīgi tuvākajā klientu apkalpošanas centrā.

Kam uzdot jautājumus

- ▶ **Rakstiet:** konsultacijas@vsaa.gov.lv – VSAA speciālisti sniegs atbildi trīs darba dienu laikā.
- ▶ **Tālrunis konsultācijām:** 64507020

Sarežģītākās situācijas izskaidros VSAA klientu apkalpošanas centros klātienē. Izmantojiet iepriekšējā pieraksta iespējas: www.vsaa.gov.lv/kontakti.

Valsts sociālās
apdrošināšanas aģentūra

APDROŠINĀŠANAS STĀŽS

Kuru pakalpojumu apmēru ietekmē apdrošināšanas stāžs?

VECUMA
PENSIJAS

INVALIDITĀTES
PENSIJAS

APGĀDNIKA
ZAUDĒJUMA
PENSIJAS

BEZDARBNIKA
PABALSTA

IZDIENAS
PENSIJAS

transporta darbiniekiem
un citu tautsaimniecības
nozaru darbiniekiem, ko
piešķir atbilstoši likumam
„Par valsts pensijām”

Kā veidojas apdrošināšanas stāžs?

▶ LĪDZ 1990.GADA 31.DECEMBRIM:

LR pilsoņiem: darba periodi un tam pielīdzinātie periodi (dienests, mācības, bērna, personas ar invaliditāti vai veca cilvēka kopšana) Latvijas un bijušās PSRS teritorijā. Ārpus šīm teritorijām karadienesta un politisko represiju laiks.

LR nepilsoņiem, ārvalstniekiem un bezvalstniekiem: darba un tam pielīdzinātie periodi (dienests, mācības, bērna, personas ar invaliditāti vai veca cilvēka kopšana) Latvijas teritorijā, mācības arī bijušās PSRS teritorijā. Ārpus šīm teritorijām politisko represiju laiks.

▶ NO 1991.GADA 1.JANVĀRA LĪDZ 1995.GADA 31.DECEMBRIM:

darba periodi un tam pielīdzinātie periodi (dienests, mācības, bērna, personas ar invaliditāti vai veca cilvēka kopšana) Latvijā, kuros veiktas vai bija jāveic sociālās apdrošināšanas iemaksas.

▶ NO 1996.GADA 1.JANVĀRA:

darba periodi un tam pielīdzinātie periodi, kuros veiktas vai bija jāveic sociālās apdrošināšanas iemaksas attiecīgajam apdrošināšanas ieviešanas informāciju par mācību reģistrēta Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā (VSAA).

KĀ PIERĀDĪT APDROŠINĀŠANAS STĀŽU LĪDZ 1995.GADA 31.DECEMBRIM

VSAA jāiesniedz dokumenti, kuri pierāda apdrošināšanas periodus. Par periodu no 1991.-1995. gadam VSAA pārbaudīs arī tās rīcībā esošo informāciju, vai darba devējs ir bijis reģistrēts kā sociālās apdrošināšanas iemaksu veicējs un vai tas ir veicis vai viņam bija jāveic iemaksas, bet pašnodarbinātajām personām un citām personām informāciju par mācību laiku, par laiku, kad audzināts bērns līdz 8 gadu vecumam vai kopts 1.grupas invalīds, bērns invalīds vai vecs cilvēks – vai personas pašas ir veikušas iemaksas.

Apdrošināšanas periodi līdz 1995.gada 31.decembrim un to pierādošie dokumenti

Apdrošināšanas periodi	Dokumenti**
<p>DARBS</p> <ul style="list-style-type: none"> Iestādēs, organizācijās, uzņēmumos, kolhozā (no 1991.-1995.g., ja darba devējs reģistrēts kā sociālās apdrošināšanas iemaksu veicējs) Individuāli (no 1991.-1995.g., ja veiktas iemaksas kā pašnodarbinātai personai; zemnieku saimniecības īpašniekiem no 1989.g.) 	<ul style="list-style-type: none"> Darba grāmatiņa Darba līgums un dokumenti par tā izpildi Kolhoznieka darba grāmatiņa Arhīva izziņa Darba devēja izziņa (par darba periodu līdz 31.12.1990.)
<p>DIENESTS ARMIJĀ UN IEKŠLIETU IESTĀDĒS</p> <ul style="list-style-type: none"> Dienējušajiem oligātajā aktīvajā militārajā dienestā ierindas sastāvā Dienējušajiem LR armijā LR pilsoņiem, dienējušajiem PSRS bruņotajos spēkos, ja nav piešķirta citas valsts pensija par šo periodu Dienējušajiem ierindas un komandējošā sastāva amatos iekšlietu iestādēs, izņemot VDK 	<ul style="list-style-type: none"> Karaklausības apliecība Arhīva izziņa Darba grāmatiņa
<p>MĀCĪBAS</p> <ul style="list-style-type: none"> Augstākajās vai citās mācību iestādēs pēc vidējās izglītības iegūšanas, bet ne vairāk par 5 gadiem un ne vairāk par 6 gadiem, ja izglītība specialitātes iegūšanai bija noteikta vairāk par 5 gadiem Aspirantūras dienas nodaļā, bet ne vairāk par 3 gadiem, pēcdiploma izglītības un kvalifikācijas paaugstināšanas laiks (no 1991.g.-1995.g., ja veiktas iemaksas) 	<ul style="list-style-type: none"> Diploms, atestāts, apliecība Mācību iestādes izziņa Arhīva izziņas

Apdrošināšanas periodi	Dokumenti**
<p>BĒRNA AUDZINĀŠANA</p> <p>Mātei bērna audzināšanas laiks līdz 8 gadu vecumam (no 1991.g.-1995.g., ja veiktas iemaksas)</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Bērna dzimšanas apliecība Dokumenti, kas apliecina, ka bērns ir audzināts līdz 8 gadu vecumam (pase, dzīves vietas izziņas, skolas liecības, u.c.)
<p>PERSONAS AR INVALIDITĀTI VAI VECA CILVĒKA KOPŠANA</p> <p>Ja kopts 1.grupas invalīds, bērns invalīds līdz 16 gadu vecumam vai cilvēks, kuram ir 80 un vairāk gadu (no 1991.g.-1995.g., ja veiktas iemaksas)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Medicīniskais atzinums Bērna dzimšanas apliecība Tiesas spriedums
<p>INVALIDITĀTE (nav attiecināms uz invaliditātes pensiju aprēķinu)</p> <p>Ja persona ar invaliditāti nav strādājusi, bet ne ilgāk, kā līdz vecuma pensijas vecuma sasniegšanai</p>	<ul style="list-style-type: none"> Invaliditātes izziņa Izraksts no Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas akta
<p>POLITISKĀS REPRESIJAS*</p> <ul style="list-style-type: none"> Persona bijusi pakļauta politiskajām represijām vai piedalījies nacionālās pretošanās kustībā Politiski represētās personas pavadījušas: <ul style="list-style-type: none"> ieslodzījuma vietās; nometinājumā; bēgšanā no ieslodzījuma vai nometinājuma vietām 	<ul style="list-style-type: none"> Iekšlietu ministrijas, prokuratūras, arhīva vai tiesas dokuments Dzimšanas apliecība Politiski represētās personas vai nacionālās pretošanās kustības dalībnieka apliecība

*Politisko represiju periodus ieskaita stāžā trīskāršā apmērā, Galējos Ziemeļos vai tam pielīdzinātajos apgabalos - pieckāršā apmērā.

**Apdrošināšanas perioda pierādīšanai var iesniegt arī jebkuru citu dokumentu, ar kuru iespējams pierādīt attiecīgo periodu